

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
Földes Ede
könyvkereskedése
Bethlen-utca 2. sz. alatt,
hova egy a lap szellemi részét illető
kérdések, mint az előtti-
zetések és hirdetések ber-
mentesen küldendők

Előfizetési feltételek
helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve:
Égész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetések díja:
— centiméterenként 6 fill. Kereske-
dők és gyárosok külön árkedez nény-
ben részesülnek.

Nyílt tér óra 40 fillér.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Városunk fejlődése.

A költségvetési vita folyamán szóba kerültek a vidéki városok fejlődésének feltételei is. És azon sok, általános dolgokról és elméletekről érkező beszéd közt, melyek java része szónoki gyakorlatnak való inkább, mint parlamenti beszédnek, ez a téma volt egyik legaktuálisabb és legerdekesebb. Az általános hangulat közszükségletnek tartja már régóta ezen kérdéssel való foglalkozást. Az egész állam boldogulásának bármily kedvező képe csak akkor hű és természetes; csak akkor nem lesz belőle Potemkin-falva; ha egyes részeinek, tehát a vidékeknek boldogulásából összegezódik.

Minket ebben a kérdésben természetesen először is a saját városunk érdekel. Azok a tünetek, melyek az általános haladáshoz való alkalmazkodásunkat mutatják; s azok a létfeltételek, melyek közt városunk lakosságának anyagi és szellemi igényei sikeresen munkálhatók.

Élénk tevékenységet tapasztalunk városunk ügyeinek fejlesztésében. Városunk belső területén a kényelmes közlekedés akadályai napról-napra kevesbednek. A vasuti állomás kocsiját és gyalogjáróját rendezés alatt van. A Tövis-utca torkolatánál vashíd épül meg a jelen év folyamán, mely nemcsak azt a nagy forgalmat fogja könnyebben lebonyolítani, mely ott heti és országos vásárokon összetörölődik; hanem a város azon egész, mai állapotában meglehetősen elhagyott, részletét is közelebb hozza a civilizációhoz.

A köztisztaság és jó izlés igényei is mind jobban valósulnak. Az acetylen-gáz próbája közmegelegedésre olyan jól bevált, hogy városunk homályos részeinek megvilágításában ez a világító-anyag fog valószínűleg általános és értékes szolgálatot teljesíteni. Az utcák az eddigieknél nagyobb mértékben és gondosabban takarítatnak. Ámbar itt meg kell jegyeznünk azt, amit országos rendeletekkel védelmezett szegény tudóink érdekében már többször megjegyeztünk, hogy t. i. az utcák takarítása még mindig fényes nappal történik, mikor az a sok iskolás-gyermek és ki piacra, ki meg hivatalba járó közönség futva és zsebkendőbe takart szájával sem képes eléggé az utca porából felvert bacillus-áradat ellen védekezni.

Városunk ügyeinek rendezésében és fejlesztésében tehát sok jó akaratot, elénkéséget, buzgóságot és sikeres tevékenységet tapasztalunk. És ha a jelen alkalommal egy-két dolgotra felhívjuk a városi hatóság és közönség figyelmét: nem a túrelmetlenség és elégedetlenség szól belőlünk, hanem az a vágy, hogy városunk ügyeit legalább az általános érdeklődés ebrentartásával mi is szolgáljuk.

Tudjuk jól, hogy ideális szempontokat emlegetni ott, ahol csak korlátot s minden irányban nagyon igénybe vett anyagi erő áll rendelkezésre: céltalan, haszontalan és fölösleges beszéd volna. Minden tervnek a kivihetőség adja meg az értékét. Azért csak olyan dolgokról beszélünk, melyekben a javítás sürgős kötelesség, de egyszerűen lehetséges is.

Nagy-Enyeden hozzávetőleg négyszáz olyan tanköteles van, aki nem járhat iskolába; mert sem iskola, sem tanító nincs annyi, hogy ennek a számnak megfelelően. Ezekre nézve tehát a népoktatási törvény céljai és intézkedései meddők maradnak. Elemi fiúiskolánk, mely a törvény kívánalmainak csak felig-meddig is megfelelne, a kollégiumon kívül nincsen. Ide azonban mindenki nem járthatja a gyereket; nem is vehetnek fel mindenkit. Így aztan egész generációk nőnek fel iskolázatlanul. S ez nemcsak azért nagy veszteség arra a generációra, mert az átlagos minimális műveltségtől messze elmaradt s valóságos ólomteherrel nehezedik a fejlődni vágyó társadalomra; hanem különösen azért, mert kellő elemi képzettség nélkül semmiféle téren nem boldogulhat. Iparos-tanucziskoláknak is az a legnagyobb baja, hogy a tanulók egy részének tanítását az abc-vel kell kezdeni. Hogyan fogják ezek a könyvtel meg tanulni?! De hát hiszen nem kell az senki előtt bizonyítani, hogy sürgős szükség van az elemi oktatás, vagy inkább népoktatás ügyének gyökeres rendezésére. Évek óta húzódik már az alku a kultusz-miniszter s a városi hatóság közt. Ugy tudjuk, hogy egy 1500 koronás tétel az, melyet a miniszter évi hozzájárulás-keppen a városról igényel, melyen az alku sikere megfordul. Mindenesetre új teher a városra, melynek erejét ugyanis szerfölött sok kulturális kiadás terheli. De ha ezen az áron megme-

nekedhetünk attól a törvényesen ránk róható kötelezettségtől, hogy teljesen a magunk erején községi iskolát állítsunk; ettől az aránylag csekély évi megterheletől meg áldozatok árán sem szabad óvakodnunk.

Ennek az iskolának ügyét kívánjuk ez alkalommal főképpen városunk tanácsának és képviselő-testületének figyelmébe ajánlani.

L. I.

SZEMLE.

Az új vámtarifa és vámtörvény. Bécsből jelentik: A közös vámtarifa előkészítésében az utóbbi időben még nem konstatalható valami lényegesebb haladás. Az osztrák és magyar kormány között fennálló, bár csak lényegtelen véleménykülönbségek még nincsenek eloszlatva. A magyar kereskedelmi minisztériumban beállott változás megakasztotta rövid időre a tárgyalásokat. Ez idő szerint mindkét kormánytól a vámtörvény előkészítésén dolgoznak.

A budapesti nemzetközi diákkongresszus. A román egyetemi hallgatók magatartásáról ugyancsak elítélőleg nyilatkozik a müncheni „Allg. Z.“ Aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az elégedetlen román egyetemi hallgatók attól sem riadnak vissza, hogy a kongresszus megtartását lehetetlenné tegyék. Megjegyzéssel végül a nevezett lap, hogy „a magyar diákok román nemzetiségű egyik részének ez a magatartása“ komoly román körökben is rosszalással találkozhat és joggal! Mert az állampolgárságnak eme frivol megtagadását az éretlen ifjak részéről sehogy sem lehet megtűrni, joggal megérdemli eljárásuk a legélesebb kritikát.

Németek a magyar helységnevek ellen. A „Bud. Tud.“-nak jelentik Berlinből, hogy „a magyar lapokba bejutott ama hír, mintha a német császár az „Altdeutscher Verband“-nak a helységnevek magyarosítása ellen Braunschweigban tervezett demonstrációját megtiltotta volna, már annál az oknál fogva sem felel meg a valóságnak, mert ilyen tüntetést nem is terveztek. Az utóbbi időben gyakran juttatnak a magyar sajtóba ilyféle, a német védegyletek működésére vonat-

TÁRCA.

Egy választás története.

Dr. Werner Gyula.

— A „Közérdek“ eredeti tárcája. —
(Vége.)

Gida a déli vonattal megérkezett a megye székhelyére. Az állomáson a rendőrkapitány várta.

— Menjünk a nagybátyához. Vár read. Mi járatban vagy?

— Csacsóság, barátom . . . Képviselő akarok lenni.

— Te? Gida . . .

— Csodálkozol ugy-e? Az öregem foglalkoztatni akar.

A rendőrkapitány komoly arcot vágott.

— Praktikus ember az öreged. Ha mint képviselő sem fogod halálosan megenni a semmittevést, akkor javíthatatlan lustálkodó vagy.

A főispán szóhoz sem engedte jutni az öcsését, egy Tisza-bockot dugott a szájába.

— Tudok mindent, fiacskám. Megmondhatom előre, abból nem lesz semmi.

— De bátyám.

— A gyapju el van adva, galambom. Kétszer nem lehet eladni.

— Micsoda gyapjuról beszélsz?

— Oh, te ártatlan lélek, a szentantali kerületről.

Gida daczosan hátraszegte a fejét.

— A tisztelt . . . Bernát urnak van eladva? De hisz nekem igazi gyönyörűség lesz avval a tisztelt emberrel verekedni. Halálos eilensége vagyok, kannibáli étvágyam volna őt megenni.

— Miért haragszol szegénykére? — kérdezte a főispán szelid elnézés hangján.

— Mert . . . a felesége tetszik nekem.

— No igen, és nem hajlandó meghallgatni. Fiacskám, a szentantali kerületnek békét fogsz hagyni.

Gida melankólikusan razta a fejét. A főispán felpattant.

— Mit? megmaradsz a tervednél?

— Meg. Semmi szín alatt sem engedem el magamnak azt a jussot, hogy a tisztelt Bernát urat megboszantsam . . .

A főispán lecsendesedett. Csak bámulta az öcsese tájékozatlanságát, aki nem tudja, hogy a megyében még az orgonavirág sem nyílnak ki az ő mindenható akarata nélkül. Ez meg, a bolond, nyiltan ki akar vele kötni.

— Tudomásul veszem, fiacskám, a hadüzenetet. Meglátjuk, ki az erősebb. Most pedig maradj nálam ebéden.

Gida cselet gyanított. Megriadt lelke rémeket látott mindenütt. A meghívást nem fogadta el.

— Majd máskor, bátyám. Most kimegyek a kerületembe.

— Éhesen fráter? Ahogy tetszik.

Gida megebédelt a vendéglőben. Fekete kávéval hozta szegődött a rendőrkapitány. Gida annak elkezdett dicsekedni.

— Hajba kaptam a bátyámmal. Nagy hatalom van a kezében, s én nem tudok az emberek nyelvén beszélni. Sebaj, majd beszélnek ezek helyettem. Az oláh választóim is meg fogják érteni, pedig magyarul szónokolnak.

Kivett a zsebéből egy csomó ezresbankót. A rendőrkapitány nem állhatta meg, hogy atyai tanácsot ne adjon neki.

— Ne mutogasd a pénzed, felebarátom. Azután négy szem közt fizesd ki a választóidat, mert különben vesztegetés címén megsemmisítik a mandátumodat.

Gida nagyot nézett.

— Becsületes, jó ember vagy, de nem vagy hű szolgálója a főispánnak. Ha megtudná, hogy utba igazítasz . . .

A vendéglős valamit sugott Gidának. Az felpattant.

— Micsoda? nincs kocsija? Gyönyörű egy fogadás maga . . . Hát kerítsen máshol; félóra mulva indulok. Félóra eitel. A rendőrkapitány szerelmes történetekkel mulattatta Gidát. Az is belefogott valamelyik kalandja elbeszélésébe.

Egyszer csak jött a vendéglős lehorgasztott fővel.

— Nincs kocsij. Az egész városban nem kaptam. Fel vannak fogadva a szentantali választásra.

Gida piros lett haragjában, kiabálni kezdett.

— Tereimtsen kocsit a föld alól is. Száz forintot adok egy napra. Hallja maga . . . trotli.

A vendéglős alázatosan elszomolygott. Félóra mulva, miatt Gida tükön ült, diadalmas arccal jött vissza.

— Felhajtjuk az egyetlen kocsit. Kétszáz forintot ker érte, mert tudja az akasztófa, hogy nagyságodnak nagy szüksége van rá.

Csakugyan az etkező-helyiség elé állott egy özőnviz előtti ócska bárka; két gebe volt elébe fogva.

— Hisz ezeket nekem kell a hátamra venni. Szervusz Dezső, tisztelem a főispánt. Tudom, hogy ő foglaltatott le minden kocsit. Erről az egyről megfeledeztek s ez az egy kocsit nekem éppen elég arra, hogy szeretett választóim között megjelenhessenek — az ezreseim.

A rendőrkapitány komolyan védekezett a Gida gyanuja ellen. Fölsegítette a bárkába, gondosan betakarította a lábát bundával és nyájasan szerencsés utat kívánt neki. Gida megfogta a barátja kabátgombját s nem akarta elereszteni.

— Neked megmondhatom, Dezső. A szentantali mandátum sokba kerül nekem. Ma a szép asszony távira-

közö, de a viszonyok alapos nem ismerésére valló híreket. Berlinben ez a hírek szerzőjeül egy határozottan németellenes, szervezett nemzetközi társulatot gyanítanak."

Közgazdasági nagyhetünk.

Az az országos és remélhetőleg sikeres mozgalom, mely a magyar ipar védelemzése és pártolása felé irányította társadalmunk figyelmét, hazai közgazdaságunk életérdekeit szolgálva általában is meleg elismerésre és teljes rokonszenvre érdemes minden magyar ember részéről. Lapunk évfolyamai tanuskodnak, hogy ebben a nemes akcióban általános és magasabb szempontok hirdetését és szolgálatát is hazafias és hírlapírói kötelességünknek ismerjük. De lehetetlen ez általános szempontok és elmékedések mellett, kellő alkalom kínálkoztával, különösen arra a módra reá nem mutatunk, melylyel városunk társadalmá a hazai közgazdaságot szolgálja.

A múlt évziedben két iparvállalat alakult városunkban: az épületlakatos-áru gyár és a könnyűnyomda részvénytársaság. Az előbbi olyan vas- és pleh-árakat gyárt nagy mennyiségben melyeket eddigelé tulnyomó részben osztrak gyárakból szállítottak kereskedőink. A második nemcsak nagy és szép berendezésű nyomdát tart fenn, hanem gyárilag állítja elő mindazon papírmű szükségleteket, melyeket különösen gyógyszerészeink igényelnek s melyek eddig a sazi, laari és kasseli gyárakból, tehát Ausztriából és Németországból kerültek hozzánk. E mellett mintaszerű berendezés és felügyelet mellett 80—100 munkaleány foglalkoztatása végett két doboz-műhelyt rendezett be, kik tanulásuk idejére naponta 40 fillér napszámot kapnak; mikor pedig a dobozgyártásban megügyesednek, akkord munkát kapnak és szorgalmuk s ügyességük szerint heti 8—12 koronaára emelkedik a keresményük. Házi iparkeppen is 30 családnak átlag száz tagja foglalkozik már ez iparággal.

Mindket gyár utazót tart; árut terjeszti Magyarországon szerteszét; az áruk kiállításában versenyre kel a külföldi nagy gazdag és régi cézgekkel; s így már eddig is, nagy nehezések közt, különösen a részvételenséggel, pénzhianyával és nagy kamattal küzdve is elért annyit, hogy évente legalább kétszáz ezer korona itthon maradt abból, amivel rendszeres adókeppen szolgáltuk és szolgáljuk a külföldi közgazdaságot és kulturát.

Ezt a két vállalatot majdnem egészen Nagy-Enyed város kis társadalmá hozta létre. S ezzel megmutatta az igazi utat, melyen a hazai ipar pártolásában sikerrel haladhatunk. Maga a lelkesedés hangja vagy elhatározása itt keveset használ; itt áldozatkészségre és kitartó munkásságra van szükség. Ez a kitartó munkás és óvatossá számítás esőkkénti majd a kockázatot is, melynek ipari befektetéseink kitéve lehetnek.

tozott, hogy menjek vissza. Gondolhatod, hogy mi lett volna a vége, ha itt hagyom a kerületet és vissza utazom.

— Ez csak fogás volt a szép asszonytól. Ő már tudja, hogy belőled soha sem lesz szentantali képviselő. A főispán ezt ígerte neki. Nincs rá semmi oka, hogy a kedvesed legyen. Hogy mi lett volna a vége a pesti utazásodnak? Semmi.

— Micsoda?

— A szép asszony itt van az urával együtt. Ha elfogadod a főispán meghívását, az ő társaságukban ebédelhetél volna. Amiből világos, hogy Pesten nem arathattál volna ma rajta fényes győzelmet.

Gida felkiáltott haragjában.

— Hát Bernát ur nincs a kerületében?

— Minek az? Ugy is biztos az neki.

— Biztos? Na, majd megmutatom én nektek. Kocsis, hajts.

Nem a kocsison mult, hogy nem tudtak a lovak megindulni. Az oszlop mellől két markos rendőrszolga lépett elő s a kocsist megragadva, egy pillanat alatt leszállították „a helyzet magaslatáról”.

Bedő Gida kékre-zöldre vált dühében. Szívesen kiugrott volna a kocsiból, hogy a rendőrökre rohanjon, de a vendégszerető bunda meg a farkasbőrrel beült lábzsák nem engedte. A rendőrkapitány csendes hangon magyarázta neki:

— A kocsisod részeg. Holnap reggelig kialussza mámorát a rendőrszobában. Még feldöntött volna valahol, vagy ezek a sárkányok ragadtak volna el. Kitérhetted volna a nyakad, édes barátom.

Bedő nagynehezen kibontakozott a bundából, de akkor már a kocsist a rendőrök elhurcolták. Sítkozódott, mire csődület támadt.

— Nem fogtok ki rajtam. Azért is kimegyek a kerületembe, majd leleplezem én az ilyen eljárást a ka-

Harmadik közgazdasági társulata városunknak a Kisegítő Takarékpénztár, melyet a helyi és vidéki közgazdaság terén szerzett régi és nagy érdemeinél fogva első helyre kell állítanunk. Itt különösen abból a szempontból emlíjük meg ezen társulat érdemeit, hogy, az előbb nevezett ipar-vállalatok is benne bírnak és tisztelik legfőbb, sőt egyetlen jóakarójukat, a vevő-közönségen kívül egyetlen pártolójukat, szinte mondhatnám fenntartójukat.

Ezen társulatok a múlt héten tartották evi rendes közgyűlésüket. A takarékpénztár nagyon szép, sőt előkelő üzleti eredményt mutatott fel. Az iparvállalatok jelentései panaszos hangon szólnak azon terhekről, melyeket viselniük kell; s azon nehezégekről, melyeket a felgazdagodott külföldi nagy gyárak akadálytalan versenye s az általános gazdasági hanyatlás okoz, mely közvetlenül a fizetési határidők meg nem tartásában s a gyakori fizetés-képtelenségben nyilvánul. Kivánjuk, hogy mielőbb azon munkához méltó eredményt mutathassanak fel, melyet igazgatóságuk a vállalat ügyeinek szolgálatában kifejt.

L. I.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen be- küldeni sziveskedjenek.**

— **Lapunk múlt számát** előfizetőink egy része három nappal később kapta, mint megjelent volt. Ennek oka az volt, hogy a postán nem volt kapható elég postabélyeg. A késedelemért szíves elnézést kér a szerkesztőség.

— **Török Bertalan**, városunk orsz. képviselője, állandó tartózkodásra Budapestre utazott.

— **Szász József**, Alsófehér vármegyei alispánja, tegnap a reggeli gyorsvonattal Gyulafehérvárra utazott, hogy a város előkelőségeinél, különösen akiknek jóakaratu támogatását a vármegyei közigazgatás fontos érdekei kívánják, látoztatásokat tegyen. Gyulafehérvár közönsége ez az alkalmat megragadta, hogy az alispán iránt való rokonszenvének és tiszteletének lelkes tüntetésben adjon kifejezést. A fogadtatás részleteiről jövő számunkban fogunk referálni.

— **Hirtelen halál.** Brenner Jaroszlav, nyugalmazott állományu honved ezredes, társadalmunk előkelő és kedvelt tagja, mult hó 30-án 55 éves korában szívzéhűdésben meghalt Lippán, hova unokája keresztelőjére utazott. Az elhunytat nejen és négy gyermekén kívül széles körű rokonság gyászolja és siratja.

— **Eljegyzés.** Kubiczky Imre eljegyezte özv. Májay Mihályne sz. Horváth Kornéliát Nagy-Enyeden 1902. márczius havában.

— **A nagyenyedi szegény tanulókat segé-**

lyező körnek f. hó 5-én szombaton tartandó hangversenyét falragaszok és széthordott szulapok adják tudtul a közönségnek. Az érdekesnek ígérkező hangversenyre nagyban folytak az előkészületek és öszinte örömmel töltik el a szép előadásban gyönyörűséget találó közönséget, melynek már régóta nem volt alkaima ily művelzetben részeseülni. De ezen örömet megzavarja az az aggodalom, hogy a terebben, melynek emelkedő széksorai nincsenek, elállhatnak-e zavartalanul a szinpadig, hol a műsor lejátsszódik. Hogy ez aggodalmat előre is eloszlassuk felkérjük a mélyen tisztelt hölgyközönséget, sziveskedjek a hangversenyteremben kalap nélkül megjelenni. E kérésünk annál könnyebben teljesíthető, mivel ruhatár áll a közönség rendelkezésére. A hangverseny műsorának 6. pontjában változás állott be; ugyanis Horváth Lili k. a családjuk gyászja miatt az előadásban részt nem vehet és helyébe Cirner Ella kisasszonyt sikerült a rendező bizottságnak megnyerni. A jegyek, melyek előre Papp János ur győgy-szertárában kaphatók, oly nagy keresletnek örvendnek, hogy szükségesnek látjuk a mélyen tisztelt közönséget figyelmeztetni jegyeinek minél előbb való megvásárlására.

— **Rendőségünk figyelmébe.** (Beküldetett.) Régi jó szokás hogy ünnepnapokon az ismerősök felkeresik és szívesen üdvözlök egymást; kölcsönösen örvendenek, hogy az ünnepeket jó egészségben érhetek meg s vagy poharkocziutással vagy a nélkül még sok jó ünnepet kívánnak egymásnak. Még az is érthető, ha ilyen alkalmakkor a helybeli zenekarok házrói házra járnak s egy-keket notát huznak üdvözlötül; ambár mi ez is a koldulás egyik nemének tartjuk, mely más városokban ma már nincs szokásban. De már azt aztán éppenséggel nem tudjuk érteni, mifele ősi jusson járnak a hípek évenként legalább ötször csoportosan ajtaink elé s romitük üvöltő és boszantóan makacs lármájukkal a jó izlesü közönséget? Hisz nélkülük is elég csavargó veszi igénybe a mi szegény türelmünket!

— **Adomány a Mátyás király szobrára.** Mátyás király Kolozsvárt felállítandó lovas-szobrara a balázsfalvi m. kir. posta- és távirahivatal gyűjtőívén adakoztak: Daniel Gusztáv 1 kor., Döbolyi Zsigmond 1 kor., Nuszbaum Márton 1 kor., Daniel István 1 kor., Pongrácz Simon 1 kor., dr. Maniu Gyula 4 kor., dr. Rónai János 1 kor., Tóth Gyula 1 kor., Rosler János 20 fill., Tamás N. 60 fill., Gross Reinhold 20 fill., Mendi Jakab 1 kor., ifj. Bretter Mór 1 kor., Muresian Jacob 1 kor., Stein Adolf 40 fill., N. N. 80 fill., Kádár József 20 fill., Bíró József 1 korona. Összesen 17 kor. 40 fillér. Az összeg a 9720 sz. befizetési lappal a balázsfalvi m. kir. posta- és távirahivatalnál f. hó 28-án beküldetett a postatakarékpénztárba. A gyűjtőív pedig a kolozsvári posta- és távirahivatalos útján a Mátyás-szobor kolozsvári gyűjtő bizottságához egyidejűleg beküldetett. Balázsfalván, 1902. márczius 28. M. kir. posta- és távirahivatal.

Gida felpattant.

— Mit? meg mertetek volna ezt tenni?

— Mert ne? Sőt, ha szándékkal még most sem hagysz fel, én magam fogatlak el a pesti rendőség távirata alapján.

Ezen már kaczagni kellett.

— Te fogattál volna el? Hisz egész nap velem voltál, asztalomnál ültél, a főispánhoz kísértél.

— Az nem tesz semmit. Ez egyszerűen ravaszsg volt tőlem. Nem akartam, hogy a veszedelmes muszka keret oldjon. Hozzá tapadtam, mint a bojtorján.

— Mindenki tudja, hogy ismersz, hogy barátom vagy?

— Lárifári. Az ügynök nagyon hasonlít hozzád. Szándékosan adta ki magát a főispán unokaöccsének, hogy ezzel bennünket jégre vigyen. Mi azonban tapasztalt rókkák vagyunk. Ily csekélységgel nem lehet az eszünkön tuljárni. A távirati rendeletben megvan az orosz ügynök pontos személyleírása. Ki tehet róla, ha ez a leírás tökéletesen rád illik?

A felsült képviselő-jelölt bátorságát elveszítve, lehorgasztotta fejét.

— Ügyes gonosztevők vagytok. Megadom magam sorsomnak, feladom a játszmát és fizetem a költségeit.

Este a szép asszony nagyon jókedvű volt s minden kedvességét elővette, hogy a mélyen megbántott képviselő-jelölt urat kiengesztelje.

A pezsgőnél a főispán fölemelkedett s poharat emelt az újonnan megválasztott képviselőkre.

Bernát sugárzó arccal kocziott.

— Hát te Gida nem iszol a magad egészségére?

— Mire?

— No igen. Téged is megválasztattalak, csak hogy — mint egy makacs Bedőhöz s vaskezü főispánhoz illik — egy másik kerületben.

színóban. Kigolyóztatom a kaszinó választmányából a bátyámat, ha százsor főispán is.

Igy kiabált. A rendőrkapitány belátta, hogy, ha nem vet véget a dolognak, botrány lesz a vége. Megérintette a Gida karját s igen komolyan mondá:

— Kérlek egy pillanatra. Beszédem van veled.

— Elmondhatod itt is.

— Itt nem mondhatom el, ennyi ember előtt. Takarodjatok! — kiáltá s a kíváncsiak tömege oszlani kezdett. Bedő túrtörtette a felindulását és követte a rendőrkapitányt.

Ez betette az ajtót, elővette cigarettá-tárczáját s megkínálta Gidát vele.

— Nem kérek. Kitélik tőletek, hogy altatót tetted bele. Még meg is tudnátok mérgezni, csak hogy a főispán ur beválthassa ígérteit. Már most ellenzéki programmal lépek fel. A hatalom bepíszkolja a kezeiket. Megyének melegágya a korrupciónak.

A kapitány cigarettára gyújtott s leült.

— Hát az ezres bankóid, Gida? Azok talán a kulturát s a jó erkölcsöket voltak hivatva terjeszteni Szent-Antalon? Baráti szolgálat volt tőlem, hogy fölön csiptem a kocsidat. Köszönd meg szépen.

— Köszöni az ördög.

— Hátatlan ember. Nézd galambom, a dolog így áll: Ha te Szent-Antalra beteszted a lábaid, a főszolgabíró nyomban lecsukat. Látod ezt a táviratot? Ilyen ment a főszolgabírónak is. Az van benne, hogy egy orosz ügynök sok pénzzel érkezik a szentantali oláhok közé. Hívásra kell tenni az országháborítót. Már most, ha eleresztelek Szent-Antalra, orosz ügynöknek néznek s vasra vernek. Sok pénz van nálad, ez a gyanut csak megerősíti. Másnap kísül a tévedés, ezer bocsánatot kérnek tőled, beismerik, hogy fatális baklövés forog fenn, de a választást az alatt megejtik, Bernát képviselő lesz, s a főispán ötletén kaczag az egész ország.

— **A brassói Magyar Házra** eddig szerkesztőségünkhez a következő adományok folytak be: Halmágyi Antal 1 korona, Fogarasi Béla 1 kor., Kovács Károly 1 korona.

— **Alsófehérmegyei Tanügy.** Paedagogiai tartalmu folyóirat, I. évfolyam 7. szám. Gyulafehérvár, 1902. márczius 15. Alsófehér vm. kir. tanfelügyelőségének hivatalos közlönye. Megjelent 16 oldalon. Felelős szerkesztő Balla István, gy.-fehérvári áll. isk. igazg. tanító. Segéd-szerkesztő: Székely Béla, az alsófm. kir. tanfelügyelőséghez szolgálatára berendelt tanító. Előfizetési ár: egész évre 6 kor. Tanítók és tanítónők 3 koronáért kapják. Tartalom: 1. Székely Dániel (1828—1902) nyugalmazott tanítóról szellemesen, megindító közvetlenséggel s melegséggel írt nekrológ. 2. Az alsófehérmegyei tanítók kérése. 3. A népdal az iskolában. 4. Reflexio. 5. Körrendelet. 6. Vegyesek.

— **Ref. tanáregyesület.** Folyó hó 2. és 3. napján volt a ref. tanáregyesület alakuló közgyűlése, melyre kollegiumunk tanár-kara majdnem teljes számban elutazott. A tiszantuli ref. tanáregyesületben került fel először a tömörülés eszméje ez előtt 10 esztendővel; de az akkori kezdeményezés — úgy látszik — nem indult egészséges alapokon. Ma már konstituálva van az egyesület, mely hivatva van a ref. intézetek tanár-világának testületi szellemet ápolni, tanügyük fejlesztésére az eddigigélt tágabb teret nyitni. Elnöke: Dóczy Lajos, a tiszantuli ref. Egyházkerületben iskola-felügyelő, kiváló tudós és paedagogus, ki nek nevéhez már eddig is tekintélyes irodalmi működés és sok tanügyi siker érdeme fűződik. A választmányban kollegiumunkat Varó Ferencz tanár képviseli.

— **A „Siculia“ r.-t. 1901-ben.** Nevezett társulat f. e. ápril hó 10-én délelőtt 9 órakor a „Haromszeki Takarékpénztár“ helyiségében Sepső-Szentgyörgyön tartja meg évi rendes közgyűlését. Az igazgatóság nyomatásban megküldte évi jelentését a részvényeseknek, melyből közöljük a következőket: Az elmúlt évben termelési nehézségek, üzemzavarok nem fordulva elő, a gyártmány kifogástalan volt. De a forgalomba hozatal tekintetében még mindig vannak nehézségek. „Ennek oka volt az osztrák szénsavgyárosok által kifejített erős verseny, melyben a magyarországi szükségletnek több mint negyedrészet olyan olcsó áron hódítottak el, hogy e miatt az atlagár kilogrammonként 35 fillérrel hanyatlott.“ Szállítottak körülbelül 12 ezer palack szénsavat 52 ezer korona értékben. Tiszta haszon 3297 kor. 41 fillér, mely az alapszabályzatban megállapított jutalékok (989 kor. 10 fillér) levonása után a következő év számlájára vitetik át.

— **Tánciskola.** Carbone János, budapesti tánc-tanító, városunkba érkezett, hogy előre hirdetett 6 hetes tánc-tanfolyamát megnyissa. A megnyitás idejéről s az iskola helyéről az érdekeltek külön meghívóval értesíttetnek.

— **Modern Társadalmi Feladatok.** Irta Geöcze Sarolta. Külön lenyomat a Magyar Gazda Szemléjéből. Budapest, 1901. Kilian Frigyes bizománya. Ebben az egy nyomtatott ivre terjedő füzetében a tudós író mélyreható filozofiai elesslással szemléli a mult és jelen kor vezéreszméit és szellemesen vonja le belőlük a praktikus következtetéseket. Ajánljuk a füzetket a filozofiai olvasmányok iránt érdeklődő közönség figyelmébe.

— **Az italmérsi jövedék** utvesztőjében oly nehéz az eligazodás hogy örömmel konstatáljuk, miszerint a hozzánk beérkezett „Hoffmann-fele Állami Italmérsi Jövedék“ című kézikönyv, amelyet Hoffmann M. Mihály, az „Adóügyi Szaklap“ szerkesztője írt és amely az állami italmérsi jövedekről szóló 1899. évi XXV. t.-cz. és ennek végrehajtása tárgyában kiadott utasítást nemesak ismerteti, de magyarázza is, oly alapos munka, amelynek átolvásával még a laikus is teljesen megérti az italmérsi dolgokat, úgy, hogy a könyv révén az engedélyek megnyerése, azok megteremtése és azoknak mikénti gyakorlása iránt alaposan tájékozva van. A Hoffmann-fele „Állami Italmérsi Jövedék“ című kézikönyv bolti ára 3 korona és megrendelhető az „Adóügyi Szaklap“ kiadóhivatalánál Budapest, Andrassy-ut. 38. (A pénz előleges beküldése esetén e könyv portómentesen küldetik meg.)

Közgazdaság.

A kisbirtokos és a kisbirtok hiteléről.

A kisbirtokos és kisbirtok hitelét vagy kényelemszeretettől, vagy tudatlanságból, vagy felületes vizsgálódás eredményeképpen igen sokan összezavarják. A nagy közönséget e tekintetben nagyrészt a napilapok közgazdasági rovatvezetői befolyásolják s így elhitették azt, hogy e két fogalom ugyanegy. Ebből a téves hitből keletkeztek és keletkeznek aztán azok a zavaros fogalmak és óriási károk, melyeket ma már mindenki, aki gondolkozik, nyugodtan megállapíthat.

Mikor az 1898. évi XXXIII. t.-cz. alapján az Országos Központi Hitel-szövetkezetet megalakították mindenki nagy reményekkel nézett elébe, és azok, akik ezt az alkotást úgy fogták fel, hogy azt a kisbirtokos személyes hitele kielégítése forrásul alapították, nem is csalatkozhattak benne, mert erre a célra kitűnően bevált, fejlődés-képes, áldás jön a nyomába és tényleg hézagpótló intézménynek bizonyult.

Egyetlen egy kifogást lehetne ez alapítás ellen tenni, és ez az, hogy már ma is, mikor még csak 1500 hitel-szövetkezet ügyeit kell a központban adminisztrálni, hitellel ellátni, a központi vezetés egy kissé nehézkes és lassú.

Ezen az állapotban, ha meg ma nem is, de nemsokára okvetetlen változtatni kell.

Csak hozzávetőleges kimutatást teszünk és ki fog tűnni, hogy milyen óriási méretű munka földelőzése vár az Országos Központban.

Ma az 1500 szövetkezet mindenikére atlag számításunk csak 300 tagot, ez 450.000 tag; számításuk, hogy ezek egyharmada hitelüggyel lép föl, — ez már 150.000 hitelüggyel teljes lebonyolítása. Jóval nagyobb számban, mint Magyarország akármelyik pénzügyzetének összes ügyei. Igaz, hogy az összeg nem mulja felül az ötven millió koronát, mert nagy része ezeknek apró kölcsönüggyel, és éppen mert kis és nem kerek összegekről van szó, a kamat kiszámítása is sokkal nehezebb, mint egy nagy pénzügyzeté.

Ilyen óriási munka-halmaz mellett méltánytalanságot követne el mindenki, aki az Országos Központi Hitel-szövetkezet eljárását gáncsolni, vagy kisebbiteni akarná.

A fejlődés meghozza a föltétlenül szükséges decentralizációt, hogy csakis a legfőbb vezetés maradjon meg a mai Országos Központ kezében.

Amikor ez majd bekövetkezik, meglesz a kisgazdák hitelének kérdése hazánkban oldva olyan ideálisan, hogy büszkén bátran példányképül mutathatjuk fel azt a szervezetet a művelt külföldnek is, és hiszem, hogy e szervezetben nyújtott példát sokan fogják utánozni.

A kisbirtok hitelének kérdésében alig történt még valami. Ami történt, az is több kárt, mint hasznot okozott. A kisbirtok hitelének járadék-szerűnek kell lennie, és a járadék nem mulhatja felül a kisbirtok évi jövedékét. Ha a kisbirtok méltányos hitelét uszorás kamatra vett pénzzel és nem járadék-szerű kölcsönrel eiegitik ki, — a mint ma rend szerint történik — úgy az értelmesebb kisbirtokost, hogy földjét megtarthassa, rablógazdaságra kényszerítik, hogy a föld hozadéka az uszorás kamatot behozza. Ez azonban előbb-utóbb a föld kimerülésére vezet, és bár lassabb tempóban, de mégis a jómódu és józanul gazdálkodó kisbirtokos az adósságokba eluszik. Csakhogy ekkor már a hitelező is egy kizsárolt birtokhoz jut, melyet vagy megtart magának, vagy hitellel eladva becsap vele egy jóhiszemű adósság-mentes földmivest, aki többi birtokának hozadékaiból törlesztgeti e terhes tartozást és ugyanabba a hinárba jut, — ez már igazán önhibáján kívül — melyből elődje teljes vagyoni romlása áran kimenekült.

Mondhatom, szép menekülés!

E fenti kép azonban a munkabíró, a föld hozadékát kiforszírozó földmives sorsát ábrázolja.

A hitellel banni nem tudó, ősei nyomán egyszerű eszközökkel gazdálkodó kisebb intelligenciájú kisbirtokos kis birtoka két-három év alatt már a hitelező kezében van. Így kerül a földmives birtoka uszorás kézbe, így lesz a jó magyar parasztból elzüllött munkás, így nézzük mindnyájan összetett kézzel, hogy a talajt a földmives lába alól ki lehessen vonni, és még esodálkozunk, hogy ha az állam törvényei által támogatott módon koldusbotra juttatva, a vándorbotot veszik kezükbe és jobb hazát keresnek.

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Kérje minden nyilvános helyen a

„Sport & Salon“ című legegységesebb, leg-gazdagabb tartalmu, a bel-és külföld legmagasabb és legelőkelőbb köreiből, klubokban és nyilvános helyeken legelterjedtebb társadalmi lapot, mely eszaládi, társadalmi, művészeti és sport-tudósításokat ingyen közöl.

Megjelenik minden szombatban.

Az előfizetés bármely számmal kezdődhetik s ára egész évre:

Rendes kiadás	24 korona.	Egyes szám	50 fillér.
Pényes	40	1	1 korona.
Dísz	100	2	2

Egyes számok megrendelhetők a díjnak levélpostabélyegeken való beküldésével. 3656 17—26

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bécs, IV. Plösslgasse I.

Állást nyernek. Az Országos Pályázati Közlöny útján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyernek: ipari és kereskedelmi, mező- és erdőgazdasági és műszaki tisztviselők, közösi jegyzők és jegyzőrnokok, nótisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak és gyakornokok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest, Rókk Szilárd utca 27. Álláskeresési beiktatásnál minden szóért 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér, nyílt térben pedig minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetések legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal. 95 9—12

Sz. 2060—1900

tlkv.

Hirdetmény.

Tür község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyek az 1886. XXIX. t.-cz., az 1889. évi XXXVIII. és 1891. XVI. t.-cz. a tényleges birtoklás tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cz.-ben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közhírré:

1. Hogy mind azok, kik az 1886. XXX. t.-cz. 15. és 17. §§ ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagy is az **1902. évi október hó 10-ik** napjáig bezárólag alulírt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mind azok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak esetében, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítését is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1902. évi október hó 10-ik** napjáig bezárólag alulírt telekkönyvi hatósághoz ayujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1902. évi október 10-ik** napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. telekkönyvi hatóságtól.

Balázsfalván, 1901. márczius 16-án.

Enyedi Lajos,
kir. it. tábl. biro.

INCZE ISTVÁN

mészáros és hentes

árjegyzéke

1902. január 1-től kezdve:

1 kgr. marhahús	kor.	72	fillér
1 kgr. I. oszt. borjúhús		72	"
1 kgr. II. oszt. borjúhús		64	"
1 kgr. III. oszt. borjúhús		56	"
1 kgr. sertéshús		88	"
1 kgr. pörkölt fehér szalonna	1	20	"
1 kgr. füstölt paprikás szalonna	1	28	"
1 kgr. császárhús	1	60	"
1 kgr. sonka	1	20	"
1 kgr. főzött sonka	2	40	"
1 kgr. zsír	1	30	"
1 kgr. lengyelkolbász	1	28	"
1 kgr. párizsi kolbász	1	44	"
1 kgr. száraz kolbász	1	44	"
1 kgr. disznósajt	1	20	"
1 darab szalvaládé		08	"
1 pár tormasvirslí		08	"

Jó minőség és pontos mérték.

Gyomorbajosoknak nagyon fontos!

Etvágytalanságot, gyomorbajt, gyomorémelygést, rossz emésztés folytán beállott főfájást, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat stb. azonnal biztosan eltávolítanak az ismeretes **Brady-féle Máriacelli gyomorcseppek.**

Valamennyi gyógyszerárban kaphatók.
Sok ezer köszönő és elismerő irat.
Ara üvegenként használati utasítással 40 kr., dupla üveg 70 kr.
Központi szétküldés: C. Brady, gyógyszerár a „Magyar Királyhoz” Bécs, I.
Hamisításoktól óvakodni kell; a valódi Máriacell gyomorcseppek védjeggyel és aláírással ellátva.
Figyelembe veendő, hogy a régi jóhírnevű valódi Brady-féle Máriacelli gyomorcseppek ára üvegenként 40 kr., dupla üveg 70 kr., míg a nem valódi, ezeknélgyébb értékű utanzatokat olcsóbb árban, többnyire 35 kr-ért kínálják.

Nagyenyedi kiségitő takarékpénztár r.t.

Alaptőke: 200,000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betétblazásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

Vorobicz Kálmán

vászon-, női- és férfidivat-üzlete
Nagy-Enyed, Főter. (Hid mellett.)

Alig pár hónapja, hogy szerencsém van Nagy-Enyed város t. közönségének azon nemese elvét megismerni, hogy amiben csak lehet, „magyar ipart pártol.” Örömmel és nyugodtan tettem tehát bevásárlásaimat a tavaszi idényre miért is batorkodom fölívni a következőkre n. e. vevő közönségem becses figyelmét:

Perutz Testvérek pápai pamut-, vászon- és chiffon-gyár gyártmányait, mint kitűnő, jó és szép arukra, melyek tartósságban fölülmúlnak minden eddigi csehországi gyártmányt.

Kobrák cipő-gyár Budapest férfi-, női és gyermek-cipői, melyek híres tartóssága, esztétikája és jósága a külföldiek által is jelesen van elismerve, mely ugyancsak lehet ám büszkeségünk.

Goldberger-féle budapesti festő-gyár mosókarton, zephyr, moinos, satin és batistjai, melyek moshatóságáról felelősséget vállalok.

Budapesti és aradi paplan-gyárak gyártmányait valamely dús választékban kaphatók, selyem, satin, cachemire és karton minőségekben. Gyönyörködtető dús raktárt tartok még női ruha-kelmékben, díszekben, ruha és blouze selymekben, női és férfi kész fehéreművekben, kész női blousok és alszoknyákban, nap- és esernyőkben, továbbá szőnyeg-, függöny-, ág- és asztalterítőkben, férfikalap, harisnyák, fej- és zsebkendőkben, belső rövidárkban.

A magyar ipar támogatásának eszméjével kérem tehát nagybecsű támogatásukat s vagyok

kitünő tisztelettel
Vorobicz Kálmán.

Egyenes tartó valódi halcsontos mederekben nagy raktár.

Szőlőoltványok

szőlőültetvényekben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajákban faj tisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia cseretek és magvak
Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriási törvény, igen gyorsan fejlődő sűrűny. Övény. Ez az egyedül, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen hamogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyúlak sem bálhatnak át. Minden rendeltetéshez rajszakkal ellátott útmutató és kezelési utasítás mellékeltek. Ez a csemete elég 200 méterre. — Ára 6 ft.

Diócsesmeték. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Számos lényegesen **légyölgyölgyök ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelés kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címere ingyen és bérmentve küldeni kéri, mely minden az a ház, vagy gazdaság, hol annak tartalmát hasznára ne fordítanak, városi, falusi, pusztai, gazdaság vagy szegény csalátnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesen áll **külj rendelés semmit nem akarunk**, mert b. n. e. számos oly **szőlőültetvény** fogja ta nek, melyek mindenük nek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

„Ermelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor
Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Szakértőknek, tisztelőknek posta, vasúti és rendőrszolgálatok, valamint mindenkinél, kinek jó órára szüksége van, szives tudomására hozzuk, hogy mi az eredeti genfi 14kar, elektro-arany-plaque remontoir órák „Glas-hütte” rendszerű svedeni elarusítását átvettük. Ezen órák antimagnetikus precíziós szerkezettel vannak ellátva, legpontosabban vannak szabályozva és kipróbálva és minden egyes óraért három évi írásbeli jótállást vállalunk. Az órák, melyek három fedélből, egy rugós fedélből (Savonette) állanak, pompás és legdivatosabb kiállításúak és az újonnan feltalált abszolút változatlan amerikai goldin ércből készülnek, szonkivül egy 14karat, aranylemezzel vannak átvonva, miáltal oly eredeti hasonlatosságuk a valódi arany órákhoz, hogy meg az órák által sem különbözhetnek meg egy 200 koronát értékű valódi arany óráttól. A világ egyedüli órája, mely soha sem veszíti el valódi arany kinézetét 10,000 utánrendelést és körülbelül 3000 díszítő levelet kaptunk 6 hónap leteltéig alatt. Ara egy úri vagy női órának csak 16 kor. várnak és bérmentve. Minden órához egy börtök ingyen. Legdivatosabb és legelgánsabb arany-plaque-láncok urak és hölgyek részére (nyakláncok is) 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő óra kifogás nélkül visszavetjük, miáltal semmi kockázata. Szétküldés utánvet vagy a pénz előleges beküldése ellenében. — Rendelvények intézendők: **Uhren-Versandhaus, Chronos Basel I. (Schweiz).** Levelek Svájcba 25 fill., levelezőlapok 10 filleres bélyeggel ellátva küldendők. — Magyar levelezés.

Millió hölgy használja a „FEEOLIN”-t.

Képzesse csak házirosvát, hogy a „FEEOLIN” nem-e a legjobb kozmetikai szer a kéznek, a hajnak és fogaknak! A legistatálnabb arc és a legcsunyahbb kezek előkelő, úde, únom-úágot és alaktól nyer a „FEEOLIN” használata által. A „FEEOLIN” az legnemesebb és legfrissebb növényből elő-állított szappan. Jótállunk továbbá, hogy az arc redőli és ráncol, bőrtáki, (mittező) és arcpörvencsek (wimmerli) stb. a „FEEOLIN” használata által nyomtalanul eltűnnek. A „FEEOLIN” legjobb hajtisztító — hajápoló — és hajszépitő szer, megakadályozza a hajhullást, a megkopaszodást és a fejbetegségektől megóv. A „FEEOLIN” egyben a legtermészetesebb és leg-újobb fogtisztító szer. A ki a „FEEOLIN”-t állandóan szappan helyét használja, fiatal és szép marad. Kötelezzük magunkat a pénz azonnali visszafizetésére, ha a „FEEOLIN” használata nem sikeres. Egy darab ára 1 kor., 3 darab 2.50 kor., 6 darab 4 kor., 12 darab 7 kor. Egy darab utánvet 2.50 fillér, 3 darabon fölül 60 fillér. Utánvét 60 fillér el-űtőbb. Megrendelhető FEITH N. órák tárában Bécs, VII. Mariahilferstr. 38.

Országszerte elismert, erőscsontu gyors fejlődésű és edzett elsőrendű magyar bikák,

kiválóan tiszta, csiraképes és olcsó oberndorfi répamag

50 kilón felül minden mennyiségben kaphatók

gróf Teleki Arvéd úr drassói uradalmában u. p. Koncza.

„Vermorel” rendszerű Peronospora-fecskendők, hozzávaló tömlők, gumi-lapok, egyszerű és dupla szórók leszállított áron.

Mint bizományosa a legkitűnőbb magyar zománczolt bádog edény gyár-nak, oly előnyös árat értem el, hogy a márvány zománczu legegészsége-sebb főző edényeket felére leszállított áron adhatom el; bárki egy kis csu-por vételével (8 kr.) meggyőződhetik az előnyös vétel fölöl. Kupás fazék vagy lábos 20 kr., 2 kupás 28 kr., legújabb fajta kávéfőzők, egyszerűbb móddal, sokkal erősebben főzhető a kávé a most érkezett „Non plus ultra” kávéfőzőkben; nem kell utána töltögetni, mindazonáltal igen olcsók: 90 krtól fölfelé — ugyszinte más nemű zománczos edényekhez hasonló olcsó áron nagy kiválasztásban ajánlok.

A tavaszi idényre megérkeztek a legkitűnőbb öntött acézl ekefők, acézl ekekések, összeállított egyetemes ekék; ásók, kapák stb. mind a ma-gyar gyártmány termékei, sőt részben erdélyi gyártmány. Gyémánt acézl kaszák, stíriai gyártmány, teljes felelősség mellett, a közlőg évadra szin-tén érkezni fognak, ez a fajta 3 év óta legjobbnak bizonyult.

Az alábbi friss töltésű ásványvizek raktáromon mindig kaphatók: Borszéki, Bikszádi, Budai keserű, Előpatáki, Glesshübli, Karls-badi, Krondorfi, König Selters, Lewicoi, Margit, Marienbadi, Salvator, Sztojkaei és Szobrancezi.

Továbbá finom zamatu kávé v. font 60, 70, 90, 1.— frt.
Stearin-gyertya 30, 36, 42 kr.
Szappan 1 rud 20, 24, 32, 48 kr.
Kitünő savanyító eczet fehér és barna 1 liter 4, 6, 8, 10 kr.
Mindenféle kásákat, gőzmalmi liszteket legolcsóbb áron ajánlok.

BISZTRITSÁNY LAJOS.

Friss Korona tyukszem-tapas, biztos hatásu, nálam kapható.

Országok szerte híres „pécsi keztyű” nagy raktára.

„Kobrák”-féle magyar gyártmányu cipők raktára.

3950 17-20

113 5-52